

YELOD TELDEGFOLID

NÜM 6

YUNUL 2014

(Pads 41 jü 48)

O Volapükaf lens valöpo!

Büo epenob dö veüt disina ad gudiko tölätön moni. Klülabiko disin binon gudik, ab sekidon fino lölöfiko de fimäl pösoda, kel gebon oni.

Nutimo mon binon reg. Alan vilon dalabön ai plu ota. E pöts vemo göniks dabinons ad atos. Do pluamanum menas dalabons moni saidik, pösod seimik seimo liegikon aldeliko; seko labiäl pubon. Is in televid dabinon program tiädü: “Kim vilom-li vedön balionan?” Kompenans kanons getön pounis balion! Dabinons i programs votik, kels lofons moni ifü dalaboy noli saidik. Igo potöp dunon loteri. Valöpo mon palofon valikanes, e valikans vilons kompenön ko programs somik. Mödikans plöpons; mödikumans no.

Ven televidöm, u vab, u nümöm nulädiküns palofons, ekö bätods netadunovik pro mens. Viloy vakenön in foginän dis sol hitik; nilädans dunons osi – ed obs-li? Vilobs dunön otosi!

Ab no kanobs labön vali. Mutobs binön ai jenöfimans if vilobs plöpon.

Sludolsös, begö! ad mekön disini monik pötöfik, e ad fölön oni. If, poso, ogetobs-la nespetiko moni mödik, no ofikulos ad sleitön disini ya pemeköl, ab üfo dins obinons lölöfiko distiks, no-li?

Valikosi gudikün oles ed olikanes

Ralph

LÄLID IN STUNALÄN
(Fa hiel Lewis Carroll)

KAPIT DEGBALID (DIL TELID)

KIM ETIFOM-LI TOEDIS?

"Ed ekö yulanöp," ätikof Lälid, "e jafäbs degtel (ämutof sagön vödi 'jafäbs,' bi ömans äbinons nims, ed ömans äbinons böds). "Niludob, das binon yulanef." Esagof oke vödi at lätikün tel- u kilna, bi äbinof boso pleidik dö atos; e bi ätikof, (e gidiko), das jipuls ga nemödiks bälodota ofik ösevofs sinifi vöda. Ye 'yulans' äbinon vöd leigo pötöfik.

Yulans degtel äpenons go jäfädiko su sletots. "Kisi dunons-li?" ävisipof Lälid ele Grifon. "No okanons penön bosi büä oprimon cödäd." "Penons nemis okas," ävisipon el Grifon ele Lälid, "dat no oglömons onis bü finot cödäda."

"O fopans!" ävokädof Lälid, laodiko, ab suno äseilof, bi Krolig Vietik ävokädon: "Seilö in cödöp!" e Körareg elenükom lünätis oka, e kudiko ezilogom ad fümön, kim äspikom.

Lälid äkanof logön so kliliko äsif älogedof love jots onas, das yulans valik äpenons vödis 'dins fopik!' su sletots, ed igo äkanof logön, das bal onas no sevon ad tonatön vödi : 'fopik,' sodas ämuton sukön yufi nilädana ad atos. "Sletots onas obinons mu neleodiks bü finot cödäda!" äcedof Lälid.

VI:43:2014

Bal yulanas ädalabon stibi, kel äkraton ai. Atosi Lälid *lölöfiko* no äkanof sufälön: sekü atos, ägolof lü on, e suno ägleipof pöti gönik ad sädütön one stibi. Ädunof osi so vifiko, das yulanil pöfik (äbinon Lasär nemü 'Bill') no äkanom sevön, kiöpo binon. Posä vaniko isukom valöpo, ämutom penön me doat bal dü ret dela: ed atos no äfrutos, bi no äkanom jenöfo logädiko penön su sletot oka.

"O notükan, reidolöd kusadi!" äsagom Reg. Nu Krolig Vietik ätonädöm kilna me trompet, e poso äsärolom pärgameni, ed äreidom sökölösi:

*"Köradaim ebakof toedis ömik,
Ya ün hitüpadel semik:
Köraman etifom toedis valik,
Ed emosumom toedi vö! aliki!"*

"Vätälölsöd cödöti olas," äsagom Reg yulanes. "No nog, no nog!" vifiko äropon Krolig. "Balido, binos mödikos ad dunön!" "Lüvokolös temunani balid," äsagom Reg, e Krolig Vietik ätonädön dönu me trompet kilna, ed ävokädon: "Temunan balid!"

Temunan balid äbinom Hätel. Enükömom ko tiedabovül namü bal e diled bod peböröl namü votik. "Säkusadolös obi, begöl! o Mayed Orik," äprimom, "das eblinob atis: ab ven elüvokol obi, no nog ifidob tiedafidädi obik."

"Sötöl efinükön oni," äsagom Körareg. "Tü düp kinik eprimol-li ad fidön oni?"

(Fövot in gased okömöl)

PENED CIFALA NULIK: SPETS ANIK DÖ CIFALAM OBA

Balidnaedo äseivob Volapüki bü yels luldeg dub sikloped smalik dö püks. In diläd dö mekavapüks ätuvob seti Volapükik at: "Söls palestimöl, Elilädob in gased zifa olsik *The Eastern Morning News*, das nedols konodeli sevöl, plä bukamav, flenänapüki e Occidental." Buk et saiton vödemi at noe in Volapük, abi in Linglänapük ed Occidental. Lautan äpeneton (Deutänapüko): "Klatos, das Volapük, kel so mödiko pelunofon, vemiküno jenöfukon neodi voläda nutimik tefü bref e naböf." Atos mu änitedon obi, ye no äkanob tuvön buki seimik dö pük at in bukems. No äsevob, das cifal ettimik, el Johann Schmidt, älödom in zifil nilik, keli fasiliko ikanoböv rivön medü saikul. Pas pos degyels anik dönu ätuvob bosì dö Volapük: eli "Enkonduko al Volapuko" fa Ed. Robertson (1994) < in yegädagrup di 'Compuserve': resod leäktronik gölik, kö ätuvob i ladeti ela Ralph Midgley. Za tim at äseivob dabükoti nulik buka: "Volapük - Die Weltsprache" fa el J. M. Schleyer (1880). Älärnob bosì Volapüka vönik ed äpenom ele Ralph. Äsedom obe vödabukis e tidodemi oka sa gased Volapükik: Sirkülapenäd. Dü yels anik äbinob Volapükan, ye seimüpo äperob nitedi, bi no äcedob, das Volapük ölabon-la fütüri seimik as pük pro menef lölik. Ireidob mödikosi dö e fa el J. M. Schleyer, ed äkredob, das no äkanob digidön omi demü fümädäl e katul nesufälik oma. Nutimo suemob gudikumo dinädis et.

Pos vütim semik äbejäfob mekavapüki: Ido, e täno nited-älikob dö Volapük dönu, atna no plu asä yufapük bevünetik, ab asä letod täläktik. Ön mod milagik ävedob vicifal e nu cifal.

Kisi spetob-li tefü fütür mufa smalik obas, e disinis kinik osteifob-li ad vobädön? Büiküno mutob klülükön, zeils kinik bo mögons pro Volapük. No steifobs ad propagidön Volapüki asä püki bal pro menef bal. Nutimo spiked obsik: "Menefe bal püki bal" binon te memot löfik. Ye mens mödik dabinons, kels nitedälons dö püks nekösömik e kels vilöfons ad staböfo

VI:45:2014

lärnön e kälön onis. Binosöd kudadin obsik ad födön atosi tefü Volapük. Ekö desins obik:

1. Demü vobed cifala jünüik: Brian R. Bishop < e sekretana nenfenik kadäma Volapüka e dabükan ela Vög Volapüka: Ralph Midgley, noganabinod semik dabinon sa periodapenäd. Ats laidabinonsöd!
2. Dü degyels pasetik dido no äkanoy fasiliko küpön Volapüki, bi mon e meds votik diseinü propagidam ädef-ons. Atos evotikon dub bevüresod. Cedob kluo, das veütos ad binön jäfedik in resods sogik diseinü blümükam lärnämögas us, e das ek ai gebidon demü säks e säkäds pükaviks. Nu ya Volapükagrup dabinon pö el Facebook, kö disputoy ziliko me e dö Volapük (ye i püks votik padälons).
3. Volapük no binon pük, keli kanoy suemön e gebön sunädo e nen töb. Kludo zesüdos ad fasilükön mögiküno nitedäbes läрни verätik püka obsik. Dabinons literata-tradutods mastanas plakugik züädü el Arie de Jong, kels kanons gudiko pagebön as sams Volapüka verätik. Desinob ad gebidükön onis telpükiko demü leigod e suem gudikum.
4. Ye blig veütikün calüpa obik obinälon in konletam vöda-stoka dabinöl ed in kleilükam e notükam ona me Deut-änapük nutimik e Linglänapük. Els Ralph Midgley e Brian R. Bishop ya eduinons büvobi digik.
5. Nogan veutikün Volapükamufa binon kadäm as zän e piäf fümik Volapükaneffa. Küpäl gretikün oba omuton dutön lü on.

Danob valikanis, kels ya jünü äfegebons mödiki timi e vobi gönü Volapük, e spelob kobovobi gudik id ün fütür. Volapük lifö!

Hermann Philipps, Bad Godesberg, 2014, mayul

VI:46:2014

POSBLIBANS (DIL TELID) (fa hiel Frank Roger)

Äkleilükob ome zeili obik, e das balan päskaranas ikomandom omi obe.

Äluröbom me nam da herem mänsidik oka, sagölo: “Kanob gudiko suemön, kikodo päskarans no äviloms yufön oli. Dredoms sekis. Utos, kelosi vilol dunön, binon vemo riskädik.

“Riskäd kisik dabinon-li us?”

Man te älemufükom kapi. “No betikobsös atosi anu. Bo kanoböv veigön oli usio – ab te tüpü brefüp kodü riskäds. Liomödoti vilol-li pelön?”

Pas pos tim anik ibalädükobs suämi, ifi ilecedob oni tuvemiki. Too ibaicedob, bi iküpob, das atos öbinon pöt teik oba ad logön päridotis.

“Kömolös isio odelo tü düp ot,” äsagom, “ed ojäfikob me bot oba, dat oblümon.”

Bot Lamirala äbinon jenöfo nafil ko mufükian plödaboidik, kel ätonon äsif äkanon töbo jäfidön. Äspelob, das no ökodon obes fikulis, ed äbinob kotenik ad sevön, das öblibobs no fagü melajol.

“Okömobobs usio ünü minuts anik,” äsagom Lamiral. Klülabiko äbinom netakedik, ab no äkanob suemön kodi atosa. Ni flums ni klips riskädiks – nos ädabinon ad kleilükön ludredi stirana. Vat äbinon takik, tio ävienos. Riskäds kisotik äkomons-li? Atos äbinon ba te dramat bosik ad gidükön suämi vemik, keli iflagedom?

Äbegob ome ad nevifikumön, sosus äbinobs sus päridots, äsüramenob fotografömi oba, ed äprimob ad fotografön magodis, bi vat äbinon vemo kleilik, e vilag vönik äbinon ebo dis sürfät, lüloged äbinon legudik. Doms balugik e stukots ästadons gudiko, äsif piluslugonsöv bü dels te aniks fa vat löpiköl.

VI:47:2014

Tapladü nilud oba, no pätegons fa koans e lalegs; no pilabedons fits e jafäbs votik mela as topäd lõnik. Ba vilag äbinon tu nilik lä melajol, sodas flum laidik taida äneleton nimis e planis melikis ad blibön is.

“Mutobs mogolön anu,” äsagom Lamiral, kel drediliko äzülogedom valöpo. “No kanobs blibön tu lunüpo is.”

“Nog minuts anik, begö!” ägespikob. “Vilob mekөн fotografotis mödikum. Ekö, dins vo stunidabiks! Demü suäm vemik, keli epelob ole, dalob labön nog minutis deg u deglul is.”

Lamiral nevilöfiko äbaicedom. Kikodo äbinom-li so spidiälik? Dö kis dredom-li so?” Valikos äjinon so takik e püdik, e vilag at enoyöl, kel idakipon jöni delas büik, ägivon magädi nämä dibätik poedik. Ikanoböv lifädön düpi pos düp is ad lelogön sütis e pladis, domis balugik balteadik e bumotis.

Ämekob fotografotis mödikum, e süpiko, se gul loga obik, älogob mufi - fomi dagik, kel äspidon da vat lü obs. Tänä bos äflapon nämä boti diso, kelos tio äzüifalükon oni. Äperob leigaveti oba, ed äfalob pödio. Fotograföm äslifon se doats oba, ed änepubon dis vefs. Älielob maleditön e lerörön Lamirali, ab fino äplöpom ad fimükön boti e vifükumön mufükiani ota.

(Fövoti okanols reidön ün mul okömö)

Sil Volapükik, sil büo glorik.
Pos yels anik, sil vemo miotik.
Sil Volapükik, sil boso gedik.
Sil mödikanes, ün tim et, cedik.
Sil Volapükik, dönu sil solik.
Pededietöl kosäde volik.
Sil Volapükik, sil fütürük.
Pük ai otik. Pük-li kisotik?

VI:48:2014

VOLAPÜKAN DAGETON LEVIKODI PÖ LUNARÖN

(Fa hiel Dirk Joos)

Volapükan Dirk Joos de Friedrichshafen ägaenom dönuami degbalid ela "Halbmarathon Fischbach" [rön lafik di Marathon] (21,1 milmetes, 180 geilotamets), kel äjenon tü prilul 12, düp 13:50 pö vamots florüplik. Fischbach binon zifadil vesüdikün de Fried-

richshafen e topon len Lak di Konstanz. Rönaveg too te zugon da pödalän lubelik e nonikna ve Lak di Konstanz.

Dirk Joos sunädo älove-sumom dugi rönamätanas 228 ed ägretükumom fagoti oka dü rönamät ai plu. Zeili ärivom pos düp bal, minuts 18 e sekuns 37. Älabom kludo fagoti mö minuts plu tel bu rönamätan telid e ti minuts lul bu kilid. Bi jünu nog nonikna lomädan äkanon gaenön rönamäti at, Dirk Joos äfredom vemo dö vikod oka: "Fino äkanob gaenön lomädaröni oba, eli 'Marathon' lafik di Fischbach!!! Fredob levemo e juitob timüli jenotik at pro ob vemo.

ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ ㄥ

GESPIK NEKURATIK

Bötidöps liomödotik dabinons-li in zif olik?

No saidiks!